СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ХАЛЫК ГАЗЕТАСЫ
НАРОДНАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА

Газета 1931 елның 1 июленнән бирле чыга | №145 (7444) | 5 декабрь, 1992 ел. ШИМБӘ | Бәясе 4 тиен.

ДУСЛЫК

Хөрмәтле укучылар!

Кабат исегезгә төшерәбез: «Дуслык», «Дружба», «Туслах» район газетасына язылу дәвам итә. Газетага үзвакытында язылып калырга киңәш итәбез. Аның еллык бәясе 78 сум.

Безнең интервью

Төп закон—хәрәкәттә

Татарстан Республикасы Конституциясе кабул ителү җөмһүриятебез тормышында гаять мөһим вакыйга булды. Суверен дәүләтебезнең мөстәкыйльлеген ныгыту юнәлешендәге бу адымны республика халкының күпчелеге хуплап каршылады.

Әмма көенүчеләр дә юк түгел иде. 23 ноябрьдә Мәскәүдә Россия Федерациясе Югары Советының милли-дәүләт төзелеше һәм милләтара мөнәсәбәтләр комиссиясе һәм Конституция комиссиясе эш группасының берләштерелгән утырышына безнең республика вәкилләре дә чакырылды. Комиссияләр Татарстан Республикасы Конституциясеннән баш тарттыруны бурыч итеп куйганнар иде. Комиссияләр ике Конституция арасында туры килмәүчелек бетерелергә тиеш, дигән карар чыгардылар.

Татарстан Республикасы Конституциясен гамәлгә кертүгә багышланган 30 ноябрьдә узган XIII сессия алдыннан шундый сәяси бәхәс куерган иде. Ә Республика Югары Советында бу мәсьәләне тикшерү ничек баруы турында сөйләүне үтенеп газета корреспонденты **Р. Айзатуллин** Татарстан халык депутаты **Анатолий Николаевич Ежов** белән телефон аша элемтәгә керде. Ул менә ниләр сөйләде.

—Үзегез беләсез, Татарстан Республикасы Конституциясен кабул итү гаять кискен бәхәсләр шартларында барды. Төп Закон, билгеле булганча, кабул ителде. Аның эшли башлавын тормышка ашыру кирәк иде. Шуны исәпкә алып, Югары Советның XIII сессиясе көн тәртибенә: «Татарстан Республикасы Конституциясен гамәлгә кертү тәртибе турында»гы мәсьәлә куелды. Бу юлы, башка сессияләрдән аермалы буларак, көн тәртибенә бердәнбер мәсьәлә куелган иде.

Дөресен әйтергә кирәк, сессия саен без кискен бәхәсләргә күнеккән инде, көн тәртибенә куелган мәсьәләнең һәркайсы депутат төркемнәре арасында фикер башкалыклары китереп чыгара, һәркем үз группасы позициясен яклап чыга торган иде. Бу юлы андый капма-каршы тору булмады, «Татарстан» һәм «Согласие» төркемнәре кискен дебатлар оештырып тормаска ризалаштылар.

«Татарстан Республикасы Конституциясен гамәлгә кертү тәртибе турында» доклад белән сессиядә Югары Совет Рәисе урынбасары А. Лазовой чыкты. Ул көн тәртибенә куелган мәсьәләнең зарурилыгын дәлилләде.

Фикер алышуларга депутатлар күпләп язылган иде, әмма нибары 13 маддәдән торган Законны киңләп тикшерел торуның зарурилыгы юк иде.

Закон проектын тикшерүдә депутатлар Ф. Сафиуллин, Ф. Бәйрәмова, Р. Вәгыйзов һәм И. Грачев чыгыш ясады. Алар Законга үз төзәтмәләрен, тәкъдимнәрен керттеләр. Төзәтмәләр нигездә Россия Федерациясе белән Татарстан Республикасы төп законнары арасындагы мөнәсәбәтләргә кагылган 11 нче маддәгә бәйле иде.

Сессиядә Татарстан Республикасы вице-президенты В. Лихачев чыгыш ясады. Ул Республика Югары Советы депутатларының Россия Федерациясе Югары Советы даими комиссияләренең берләштерелгән утырышында Татарстан Республикасы Конституциясе кабул ителү уңаеннан бәхәсле сөйләшүләр, ул комиссияләр кабул иткән карарга тукталды, аңа сәяси бәя бирде.

Югары Совет, тәкъдим ителгән төзәтмәләрне исәпкә алып, көн тәртибенә куелган мәсьәлә буенча Закон кабул итте, республикабызның Төп Законы гамәлгә керде.

Миһербанлы булыйк

Безнең кешеләребез элек-электән бәла килгәндә бер-берсенә ярдәмләшергә, булышырга, кайгышатлыкларны бергә кичерергә күнеккәннәр. Халкыбызның миһербанлыгына таянып, бүген Миләүшә Гайнуллина турында сөйләргә телибез. 13 июльдә аңа 4 яшь тулды. Баланың ике як бил сөяге дә имгәнгән. 1989 елда аңа «Волжские Зори» ортопедик санаторийда операция ясыйлар. Хәзер аңа ел саен дәваланууда булып торырга кирәк.

Ике ел буена ата-анасы туганнары ярдәме белән баланы дәвалау өчен средство табып килгәннәр. Ә быел дәвалану өчен зур сумма 28 мең 366 сум акча кирәк. Ата-ананың бу кадәргә көче җитми. Дәвалануны туктату баланың мәңге инвалид булып калуына китерәчәк.

Соңгы ышаныч — кешеләрнең миһербанлыгы, шәфкатьлелеге. Кем күпме бирә ала, булышыгыз! Кооператорлар, предприятиеләр, оешмалар, йөрәкләрендә миһербанлык, шәфкать нуры сүрелмәгән кешеләр сабыйга ярдәм кулы сузыгыз! Без аның әтиәнисе эшләгән хәзерләүләр конторасы һәм «Агропромхимия» администрациясе һәм хезмәт коллективларына мөрәҗәгать итәбез һәм ярдәмнәреннән ташламаслар дип уйлыйбыз.

Акчаны түбәндәге адреска җибәрүегез сорала: Средне-Волжский Коммерческий банк, р/с361501 МФО 727 Гайнуллина Миләүшәгә.

Дөньяда кеше сәламәтлегеннән дә кадерлерәк нәрсә бар? Сез кешеләрне сөюегез, зәгыйфьләргә, чирлеләргә, караучысын югалтканнарга миһербанлык күрсәтүегез белән аларның йөрәгенә яшәү дәрте өстәрсез, җаннарын эретерсез, ә бит фәкыйрьләргә, чирлеләргә йөрәк җылысы биргән, үзенең байлыгы белән уртаклашкан кешенең рухы бай була, кешегә ярдәм кулы сузучы үзенә ихтирам казана, мәңге рәхмәтле була. Әйдәгез, кем күпме бирә ала, булышыйк сабыйга!

В. БАТРАКОВА.

Уңыш муллыгы өчен

Ашлаган җир мул уңыш бирүен безнең «Алга» колхозының кыр эшчәннәре исләреннән чыгармыйлар. Шуңа да механизаторларыбыз кырларга черемә ташу буенча игълан ителгән удар икеайлыкның беренче көннәреннән үк удар эшлиләр. Органика ташуда механикалаштырылган звено оештырылды. Колхоз агрономы звеноның эшен нык контрольдә тота. Бу чорда алар кырга 6000 тонна черемә чыгарырга тиешләр. Органика ташуда К-700 төягеч тракторында Фаикъ Фәттахов, МТЗ-80 тракторында Валерий Емельянов, Рамил Вәлиев, Илдус Сәгъдиев көн саен нормаларын күпкә арттырып үтиләр. Т-150 тракторларында Александр Маркелов, Ринат Мифтахов та булсын дип тырышалар. Алар басуга 24—27 шәр рейс черемә чыгаралар.

Васыйл Гыйлфанов җиргә, техникага гашыйк. Армиядән кайткач та комбайнчы ярдәмчесе булып эшли башлады. Җәйләрен комбайнда, кыш буе авыл хуҗалыгы машиналарын ремонтлауда эшли.

Ильяс Ибәтуллин да үз гомерен авыл хуҗалыгына, кыр эшләренә багышлаган. Тыңлаучан, сабыр, эш сөючән кеше. 30 елдан артык хезмәт дәверендә аңа кыр корабында, корыч айгырны да иярләргә туры килде. Кайда да сынатмады, көплек нормаларын арттырып үтәп барды ул. Хәзер пенсия яшендә булуга карамастан, ул машина-трактор паркында техника ремонтлауда булыша.

РӘСЕМДӘ: Муса Җәлил исемендәге колхоз механизаторлары В. Гыйлфанов һәм И. Ибәтуллин.

Терлекләр көр үсә

«Заветы Ильича» колхозы терлекчеләре Анна Белогубова һәм Нина Воркова—гомерләрен терлекчелеккә багышлаган кешеләр. Үз эшләрен намус белән үтәү, тырышлык хас аларга. Соңгы айларда әйбәт хезмәт нәтиҗәләренә ирештеләр, алар караган терлекләр уртача 860 ар граммга артканнар: шунысы куанычлы: 1 центнердан артык үсеш алуга нормадагы 8,8 урынына 8,5 центнер азык бирәмлеге тотылган. Әнә шуңа мөгезле эре яшь терлекләрне үстереп җиткерү группасында эшләүче Анна Белогубова белән Нина Воркова күрсәткечләре колхоз нәтиҗәләреннән күпкә югары. Алар карамагында 100 баш мөгезле эре терлек тиз үсүләре белән аерылып торалар.

Әнә шулай колхоз терлекчеләре кышлатуны уңышлы алып баралар.

М. ЯШИНА.

Тырышлар күп бездә

Дуңгызлар симертү буенча хуҗалыкара берләшмәдә бүгенге көндә 5794 баш дуңгыз бар. Аларны бирегә район хуҗалыкларыннан дүрт айга кадәр (авырлыклары 35—40 килограмм) үстереп китерәләр. Продукциянең үзкыйммәте район хуҗалыкларында асралучыларга караганда күпкә ким, чыгым да аз тотыла. Биредә рационга зур әһәмият бирелә: һәр дуңгызга составына микро һәм микроэлементлар, антибиотиклар кертелгән катнаш азык бирәләр. Цехларда исә азык РК-1000 торбасы аша таратыла.

Агымдагы елның 11 аенда 11112 дуңгызның һәркайсының тапшыру авырлыгы 106 килограммга җиткерелде. Барлыгы 11118 центнер тулай продукция алынды.

Коллективта хезмәт сөючән уңганнар байтак. Шундыйлардан Владимир Николаев һәм Фәрит Хәмидуллинны атап үтәргә була. Алар үзләре карый торган дуңгызлардан 450 шәр грамм уртача тәүлеклек артым алуга ирештеләр. Эшчеләр дуңгызларны 105—110 килограммга җиткереп ит комбинатына тапшыралар. Коллектив тату яши һәм эшли.

⊙ ⊙ ⊙

«Яшь көч» колхозында Мәүлет Вәлиярович Нургалиев берничә ел инде мөгезле эре терлек симертүдә эшли. Ул елның елында күркәм нәтиҗәләргә ирешә. Октябрь аенда үз карамагындагы 11 айга кадәрге 63 баш малның һәркайсының көн саен 932 граммга үсүен тәэмин итте. Ә ел башыннан бирле ул 678 әр грамм тәүлеклек үсеш алды.

БЕЗНЕҢ ИНТЕРВЬЮ

ТЕМПНЫ СҮРЕЛДЕРМИЧӘ

«Рассвет» совхозы бүгенге көндә иң эре хуҗалыкларның берсе. Басудан даими югары уңыш алуы, терлекчелек продукциясе җитештерүнең стабильлеге белән аерылып тора совхоз. Тотрыклы үсеш алдагы көнгә карап эшләүдән, киләсе көн турында бүгеннән кайгыртудан килә. Хуҗалыкта шулай эшлиләр. Совхоз директоры Х.Н.Атауллин белән әңгәмәбез хуҗалык игенчеләре һәм терлекчеләренең бүгенге хезмәте хакында.

КОРР. **Харис Нуруллович, бүген 1 нче декабрь. Сез аны нинди мәшәкатьләр белән каршыладыгыз?**

Х. Н. А. Авыл кешесенең, билгеле инде, мәшәкате кайчан бетеп торганы бар. Бер төрлеләреннән арынган гына буласың, икенчесе көтеп тора.

Һәр тармакта да көндәлек эшләр җитәрлек.

КОРР. Быел сезнең совхоз һәр гектардан 30 центнердан артык уңыш алды. Бу үрдән чикмәссезме? Шулай икән, бу юнәлештә бүген күрелә торган чаралар турында беркадәр сөйләп үтсәгез иде.

Х. Н. А. Алдан шуны әйтим, бу максатка без күп еллар дәвамында килдек. Уңышны күтәрү өчен эш берничә юнәлештә алып барылды. Мул уңыш бирүче югары репродукцияле орлык чәчү, игенчеләрнең һәр агрочараны сыйфатлы һәм кулай срокларда башкаруы максатка алып килде.

Бу хакта сөйләгәндә тагын бер факторга аерым басым ясап үтәсем килә, ул — җирләрне ашлау. Ашлаган җир аш бирә, дип тикмәгә генә әйтмиләр бит. Соңгы елларда басуларга ашламаны мул кертәбез. Минераль һәм органигын да. Быелның унбер аенда, мәсәлән, кырларга 52 мең тоннадан артык черемә чыгарылды. Бу — сөрү җирләренең һәр гектарына бүлгәндә уртача 10 тоннадан артык туры килә дигән сүз. Сүз уңаеннан әйткәндә, бу эштән бүген дә туктаганыбыз юк. Киләсе елда да уңышны мул үстерү өчен төп алшартларның берсе шуннан гыйбарәт.

КОРР. Язга хәзерлек буенча эшләрегез ничегрәк тора?

Х. Н. А. Аны көздән үк башлаган идек. Такычларны, катокларны механизаторларыбыз кыш кергәнче үк төзәтеп, саклауга куеп калдырдылар.

Хәзер техника паркларында эшнең кызу чагы. Яңа елга кадәр басуда файдаланыла торган барлык төр тагылма машиналарны ремонтлауны төгәлләү бурычы куйган идек.

Беренче бүлекчәдә Габдулла Галиуллин һәм Әхтәм Хөсәенов тырмаларны тәртипкә китерү белән мәшгульләр. Культиваторларны исә Мингата Мостафин, чәчкечләрне Нурвахит Манәпов белән Минзәки Габдуллин төзәтә. Аларның һәркайсы үзенә йөкләтелгән вазифаны күңел биреп башкара.

Икенче бүлекчәдә дә шул ук тәртиптә төзелгән махсус звенолар тагылма механизмнарны сафка бастыруда хезмәт куя. Геннадий Крайнов, Николай Максимов, Ильяс Фәйзуллин, Галимҗан Гайнуллин, Олег Вәлитов тырма, культиватор ише инвентарьны язга хәстәрлиләр. Хәмит Низаметдинов, Исхак Фәйзуллин һәм Равил Вәлиев исә чәчкечләрне язын төгәл эшләрлек хәлгә китереп кую өчен бүген үк чарасын күрәләр.

Өченче бүлекчә игенчеләре дә озакламый яз киләсен онытмыйлар, күршеләре алдында сынатмаска, йөзләренә кызыллык китермәскә тырышалар.

Бер үк вакытта башка төр техниканы язга көйләп кую да онытылмый. Тракторлар, комбайннар һәм башка төр агрегатларны да көйләү бара. Һәр эшче заманага карап күңелен боектырмый, алдагы көн турында уйлана, киләчәккә өмет белән карап яши.

КОРР. Харис Нуруллович, кыш терлекчеләр өчен катлаулы, кыен чор. Аны ничек кичерәсез?

Х. Н. А. Бу мәсьәләдә сезнең фикер белән килешәм, терлекчеләр өчен үтә җаваплы этап ул кыш. Аңа ныклы хәзерлек белән кердек. Мал азыгы — саламы, печәне, силосы һәм сенажы — кышны тыныч үткәрерлек күләмдә хәзерләп куелган иде. Уңыш, алда әйткәнебезчә, югары булды, шуңа күрә фураж максатларына бәртекле ашлыкны да җитәрлек күләмдә туплап калдырдык. Катнаш азык малларга пешереп кенә бирелә. Мондый азыкны терлекләр яратып та ашый, туклыклылыгы ягыннан да файдалы.

КОРР. Ел төгәлләнеп килә инде. Дәүләт алдындагы заказларны үтәү өчен эшләр ничек тора?

Х. Н. А. Ул яктан совхоз эшчеләренең күңеле күтәренке, йөзләре ак. Хуҗалык еллык заказ буенча дәүләткә 15400 центнер сөт тапшырырга тиеш булса, индивидуаль секторны да кертеп, 1 декабрьгә аны 16911 центнер күләмендә озаттык, ягъни задание 110 процент итеп башкарылды.

Ит буенча дәүләт заказыбыз 3400 центнер күләмендә иде. Бүгенге көнтә ул 3439 центнер хәзерләнде. Йон тапшыру заданиесен җәен үк үтәгән идек инде.

КОРР. Мәгълүм ки, үткән ел сезнең совхоз социаль программаны гамәлгә ашыру буенча күп эш башкарган иде.

Х. Н. А. Замананың авыр булуына карамастан, мәсьәлә көн тәртибеннән төшкәне юк. Индивидуаль йорт салучыларга материаллар, транспорт белән дә ярдәм итәбез. Авылга газ кертү буенча махсус звено эшли. Аның составында Рәфис Бикиниев, Илгиз Хөсәенов, Минсәлим Галимов һәм башкалар хезмәт куя. Димитровград шәһәреннән килгән монтажчылар белән берлектә алар авыл эчендә газ линияләре сузалар, башка хәзерлек чаралары күрәләр.

Тормышыбызда кискен борылыш елы булган 1992 ел төгәлләнеп килә. Совхоз эшчеләре производствода, тормыш-көнкүрешендә кыенлыкларны сизеп, һәрдаим татып яшәсәләр дә, күңелләрен сүрелдермиләр, хезмәтләренең нәтиҗәлелеген киметми эшләп төгәлләп киләләр елны. Бүгенге көндә анысы гаять мөһим.

Әңгәмәне газета корреспонденты Р. АЙЗАТУЛЛИН оештырды.

Кем ничек эшли?

Индивидуаль сектордан сөт җыю барышы.

Беренче багана — авыл Советлары, икенче — сөт тапшыру буенча җиткерелгән еллык план (центнерларда), өченче — 11 айда бер сыердан тапшырылган сөт, дүртенче — узган елның шул чоры белән чагыштырганда артык яки ким (килограммнарда).

Андреевка	505	145	+29
Богдашкино	501	334,3	+34,3
Киекле	2050	193,5	—58,5
Иске Чаллы	1694	137,8	—233,2
Яңа Иглай	1464	605,9	+90,9
Кормыш	2274	755,4	—12,6
Урта Камышлы	986	224,3	—107,7
Егоркино	1373	399,2	+136,2
Якушкино	1089	220,3	+32,3
Биләр Озеро	1050	119,3	+42,3
Бикүле	1933	108,1	—54,9
Аксумла	1282	204,2	—126,8
Фома	1614	425,8	—67,2
Мамык	636	140,4	—52,6
Сәләнгеш	752	289,6	—12,4
Елаур	1188	50,6	—12,4
Тимерлек	640	124,5	—62,5
Иске Әлмәт	1050	350,9	+34,9
Кычытканлы	897	712,4	+26,4
Әмзә	860	380,9	—57,1
Колбай Мораса	1131	222,8	—49,2
Заречный		28,0	+5,0
Төрнәс	744	192,5	+85,5
Чулпан	1287	322,5	+100,5
Югары Норлат		474,2	—456,8
Район буенча	27000	291,3	—27,8

— Бөтен бригада аларга карый, — диделәр «Путь к коммунизму» колхозында слесарьлар Виктор Александрович Колесников, Владимир Прокопьевич Карпов, Владимир Юрьевич Сибулатов (рәсемдә) турында. Алтын куллы, һәр заказны җиренә җиткереп башкарырга гадәтләнгән слесарьларга кышкы чорда тагы да эш күбәя. Хәзер алар ремонт бригадасы составында авыл хуҗалыгы техникасын киләсе ел кыр эшләренә әзерлиләр, аны сыйфатлы итеп көйләү өчен көчләрен кызганмыйлар.

ЯХШЫ СҮЗ — ҖАН АЗЫГЫ

Кадерле редакция! Мин язарга оста түгел, шуңа да ничек булдыра алганча язам. Минем кибетчебез Наталья Владимировна Казанкова турында сөйлисем килә. Ул яшь, энергияле, мөлаем, иң мөһиме үз сүзенә хуҗа була белә.

Мин инде пенсиядә. Радиоалгычым сафтан чыкты һәм мин Наталья Владимировнага мөрәҗәгать иттем. Таба алса, миңа радиоалгыч алып кайтуын сорадым. Ул вәгъдә бирде һәм бераз вакыттан соң, чыннан да аны миңа алып та кайтты.

Әйбере түгел, аның игътибары кадерле миңа.

С. МИХАЙЛОВА.
Яңа Тумба.

1993 ел календаре

Һәр мөселман өенең диярлек түренә эленгән календарь ел беткәнне генә искәртми. Аның һәр бите милли хисләребезне көчәйтә, милли горурлыгыбызны арттыра. 1993 ел өчен чыгарылачак календарьда бу юнәлеш бигрәк тә нык сизелә: мөселман айларының башлану көннәре, дини бәйрәмнәр, мәчет-мәдрәсәләр тарихлары, борынгыдан килгән гореф-гадәтләребез, йолалар, аш-сулар, үзебезнең төбәкләрдә үсә торган шифалы үләннәр, аларны файдалану ысуллары.

Әнә шуңа күрә аны Татарстанда яшәүчеләр генә түгел. Рәсәйнең төрле төбәкләрендәге милләттәшләребез дә сорап эзләтеп алалар. Аны табу хәстәренә болай бик иртә тотынуның сәбәбе — җиде миллион татар өчен чыгарыла торган бердәнбер календарьның тиражы 300 меңнән артканы юк. Ә 1993 ел өчен ул 250 мең генә данә булачак. Бу — календарь бастыру өчен нәшрият акча кызгана дигән сүз түгел. Безгә тиражның күләмен Татарстан китап сәүдәсе оешмасы һәм Татарстан кулланучылар берләшмәсе (Татпотребсоюз 1993 елга 80 меңгә генә заявка бирде. Республикабыз авыллары өчен бу тираж җитәр микән соң?) билгели. Әйтик, китап сәүдәсе 1993 ел өчен нибары 70 данә календарь таратырга ризалык бирде. Татарстан шәһәрләрен һәм Рәсәйдәге татарлар яши торган өлкәләрне татар басмалары белән тәэмин итүче бу оешма өчен, әлбәттә, мондый күләм белән чикләнү һич урынлы түгел. Бәлки бу очракта алар гаепле дә түгелләрдер. Әйтик, Пермь, Ульяновск, Оренбург, Төмән, Н. Новгород, Пенза, Мәскәү өлкәләреннән аларга заявкаларны я бик аз тираж белән бирәләр, я бу өлкәләрнең сәүдә системасы хезмәткәрләре үзләрендә яшәүче татарлар турында бөтенләй оныталар.

Әлбәттә, Татарстан китап нәшрияты шәхси үтенечләрне канәгатьләндерә алмый. Шулай да 1993 ел өчен нәшрият, бу ике оешма заявкасыннан тыш, тагын 95 мең данә календарь бастырып чыгара. Һәм аны халыкка сатуны да (гәрчә бу эш аның вазифасына кермәсә дә) үз өстенә ала. Моннан тыш, бу календарь сатуга бөтенләй кайтмаган авыллар өчен шундый киңәш тәкъдим итәбез: теләүчеләрдән акча җыеп, авылдан 1—2 кешене Казанга нәшриятка календарь алырга җибәрергә мөмкин. Әлбәттә, юл чыгымнары да авыл кешеләре өстеннән булачак. (Безнең адрес: 420111, Казан, Бауман урамы, 19, Матбугат йорты, Татарстан китап нәшрияты).

Календарьның басылып чыгу һәм сатыла башлау датасын без шушы газета аша өстәмә хәбәр итәчәкбез. Бу белешмәне тагын телефон (32—66—07) аша да сорый аласыз.

Ясалма йөрәкле мумия

Мисыр мумиясен тикшергән археологлар төркеме сенсацияле ачыш ясады: алар моннан биш мең ел элек үлгән кешенең күкрәк читлегендә ясалма механик йөрәк таптылар.

Каһирәдә таралган хәбәрләргә караганда, кеше йодрыгы зурлыгындагы йөрәкне урта яшьләрдәге хатынның күкрәк читлегенә үләренә берничә атна кала урнаштырганнар. Механизмның бер клапанына зыян килгән һәм аны алыштырырга өлгергәнче хатын үлгән.

«Моның адәм ышанмаслык хәбәр булуын мин аңлыйм,— дип белдерде археологларның берсе,— әмма факт факт булып кала: бернинди мантыйкка сыешмаса да — мумиядә ясалма йөрәк. Ул пластиктан һәм безгә билгесез металлдан эшләнгән, ә аның төзелеше буенча медицинада киң кулланылучы ясалма йөрәкне хәтерләтә».

Бу инде икенче ачыш. 1986 елда да мисыр мумиясендә ясалма йөрәк табылган иде.

«Әлеге хәл борынгы мисырлыларның хирургия өлкәсендә тәҗрибәләр үткәргәнлеге һәм, үзләре яшәгән чорны мең елга узып, хәтта бүгенгә аңлатуы кыен булган фәнни биеклеккә күтәрелгәнлеге турында сөйли»,— дип яза археолог Мисыр хөкүмәтенә юллаган отчетында.

Ясалма йөрәкле мумияне өч археолог: немец, бельгияле һәм мисырлы тапкан. Ул унбиш ай дәвамында Борынгы Мисырның кабер ташларын тикшергәндә табылган.

Әлеге хатынга үлгәндә кырык яшьләр чамасы булган. Патологоанатомик тикшерүләр мумиянең бик яхшы сакланган булуын раслый. Хөкүмәт өчен ясалган отчетта әйтелгәнчә, ясалма йөрәкне чын йөрәк янына урнаштырганнар һәм ул күпмедер вакыт яхшы гына эшләгән. Йөрәк югары техник дәрәҗәдә ясалган һәм аның төзелеше шушы типтагы бүгенге конструкциялардән калышмый. Ясалма йөрәк кую операциясе техник яктан гаять катлаулы һәм андый операцияне әле бүген дә бик сирәк ясыйлар».

Кайбер археологлар борынгы ясалма йөрәкне Җиргә Галәмнән килгән билгесез цивилизация вәкилләре ясамады микән дип фараз итә.

«Галәмнән килүчеләр Борынгы Мисыр белән элемтәдә торганнар һәм галимнәргә математика, астрономия серләрен аңлатканнар диген теория инде күп еллардан бирле яши,— дип яза Мисыр журналларының фәнни күзәтүчесе Әхмәт Әл-Асур.— Бу фаразлар беренче тапкыр буларак дәлилләр белән ныгытыла. Ләкин әлеге информациягә без ясалма йөрәкле мумияне үз күзләребез белән күргәч кенә ышаначакбыз».

(«Скандалы»).

• *Сәүдә яңалыклары*

«МИРЗА» фирмасы тәкъдим итә

Без газета укучыларга агымдагы елның март аенда ачылган «Мирза» производство-коммерция фирмасы, аның уңышлы эшли башлавы турында хәбәр иткән идек инде. «Стационар» сәүдә нокталарыннан «Мирза» мобильлеге белән аерылып тора: фирма шактый еш күчмә сәүдә оештыра, сатып алучыларның эш урынына килеп товар сата. Октябрь аенда, мәсәлән, алар типографиядә, аннан соң район элемтә узелында үз товарларын сатуны үткәрделәр. Күбесенчә хатын-кызлар эшләгән бу коллектив членнары әлеге форма хезмәт күрсәтүдән бик канәгать калдылар. Моннан тыш фирманың автокибетен шәһәрнең сәүдә мәйданнарында да еш күрергә мөмкин. Сүз уңаеннан әйткәндә, күчмә сәүдәгә алда да заявкалар кабул ителә. Аның вакытын ачыклау өчен 2—16—41 (Островский урамы, 5 нче йорт) телефоны буенча шалтыратырга мөмкин.

Сатып алучылар өчен иң кыены булган бәяләр мәсьәләсе дә «Мирза»да куркытырлык түгел. Фирма җитештерүчеләрдән турыдан-туры килешү нигезендә товарны сатып ала, аларга, райпода һәм башка сәүдә нокталарындагы шикелле үк, шул бәяләргә 25 процентттан да артмаган өстәмә куя. Әгәр товар берәр төрле сәбәп аркасында үтми икән, беренчел бәя түбәнәйтелә. Дөресен әйтергә кирәк, мондый очраклар бик сирәк була, чөнки алар иң үтемле товарны алып кайтырга тырышалар. Алар Ульяновск трикотаж, Димитровград оекоекбаш фабрикалары белән нык контактлар урнаштырганнар. Алар шулай ук товар артыннан Яр Чаллы, Мәскәү, Санкт-Петербург һәм башка шәһәрләргә дә баралар.

Товары табылгач, аны сатып алучылар булгач, билгеле инде, сәүдә мәйданы мәсьәләсе көн тәртибенә килеп басты. Беренче башлангыч буларак фирма шикәрчеләр поселогындагы сәүдә ноктасында промышленность товарлары бүлеге ачты. Ә бу көннәрдә ул тимер юл вокзалы мәйданындагы иске автовокзал бинасында кибет ачты. Бу бинаны алар район көнкүреш хезмәте күрсәтү идарәсеннән арендага алдылар. Якын араларда биредә аяк киемнәрен ремонтлау һәм тегү, сәгать ремонтлау бүлекләре ачарга да исәпләре юк түгел. Ә кибетнең үзенә килгәндә — 2 декабрьдән, ягъни ачылу көненнән башлап эш режимы иртәнге 9 сәгатьтән кичке 18 сәгатькә кадәр. Ял көннәре юк. Бу хакта бер сүз кузгалгач, фирма сатып алучыларга тәкъдим итә торган яңа кибет товарлары ассортиментын белеп узу да зыян итмәс. Анда сатып алучыларга балалар һәм өлкәннәр өчен эчке һәм өске трикотаж әйберләре, тегкән әйберләр, чәй сервизлары, чәйнекләр, өстәлгә куела торган яктырткыч лампалар, киң ассортиментта шоколадлар, конфетлар, вафли, печенье һәм башкалар да тәкъдим ителә.

Кыскасы, күңелең теләгән товар бар анда. «Мирза» фирмасы сатып алучыларны үзенең «Итиль» кибетенә чакыра.

Д. ФАТЫЙХОВА.

МӘГЪЛҮМАТ

Проблемалар. Сораулар. Яңалыклар.

Без дә шаһит

Район газетасының 24 октябрь санында «Сорагыз — җавап бирәбез» дигән баш астында Р. Хөснетдинова мәкаләсе басылган иде. Ул мәкаләдә шәһәрнең Московская урамындагы 7 нче кибете исеменә урынлы сорау куелган иде. Чынлап та, август-сентябрь айларында монда он булмады. Сатып алучыларның: «Кайчан була соң ул?» — дигән соравына сатучы Л. Дергунова: «Элеваторда төяүчеләр юк»,— дип җавап бирде. Бөтен сентябрь шулай узды. Ә 30 нчы сентябрьдә көндезге сәгать 12 ләрдә («Коопродторг» бухгалтеры М. Курамшина җавабындагыча) чынлап та он китерделәр. Ул көнне йөздән артыграк кеше он алырга килде. Кичке сәгать 7дә кибетне яптылар.

• *Басылганга кире кайтып*

Ә 1 октябрь көнне рәхим итеп алыгыз, әмма инде онның 1 килосы 42 шәр сумнан иде. Шулай итеп безнең күз текәп торган 3—4 килограмм арзан бәяле оныбыз юкка чыкты. Аның каравы 30 сентябрь көнне арткы ишектән аны капчыклап озаттылар.

Азык-төлек белән шундый өзеклек монда еш күзәтелә. Мәсәлән, килосы 14 сум 50 тиенлек дөгене без сентябрьдә бөтенләй күрмәдек. Әмма шул ук ризыклар бүтән сәүдә нокталарында һәрвакыт була иде.

Безнең шулай еш кына мәхрүм калуыбызга бу кибетнең өлкән сатучысы С. Яруллина җитәкчелегендәге кибетчеләре генә гаепле түгел микән?

В. Батаева, Р. Миннеханова, Л. Ларина, Т. Землякова һәм башкалар.

„Чемет“ почмагы

Эх, «ЧЕМЕТ», Карл Маркс проспектының 9 нчы йортында яшәүчеләрнең сөенүләрен күрсәң икән. Нәрсәгә шулкадәр сөенделәр әле, диярсең? Аларның бөтен фатирларын газ челтәренә тоташтырганнар иде бит. Ә 2 көннән газ плитәләре гөп итеп сүнде.

Хәл болай булган. Газ үткәрүчеләр утыз алты фатирга 5 газ баллоны куйганнар икән, ә аннан соң баллоннар турында бөтенләй онытып җибәргәннәр.

«ЧЕМЕТ» дус, «Нурлатнефть» НГДУсы һәм НГДУның торак-коммуналь хуҗалыгы җитәкчеләренә зур «кайгыртучанлыклары» өчен рәхмәт җиткер.

Шунда яшәүчеләр.

«ЧЕМЕТ»: Хәлегезне бик яхшы аңлыйм. Чөнки бит хәзерге заманда шатлыклар сирәк була. Сез әле кыска гына вакытка булса да шатлык кичергәнсез. Шуңа күрә сезнең үтенечегезне канәгатьлек белән үтим: анда телгә алынган оешма җитәкчеләренә сезнең рәхмәтне җиткерәм.

• *Татарстан тарихыннан*

Рус газеталары татарлар турында нәрсә язганнар?

Кайбер газета һәм журналларда басылып чыккан материалларның авторлары, элекке заманда безнең крестьяннар яхшы һәм иркен тормышта яшәгәннәр, дип ышандырырга телиләр. Ә чынлыкта ничек булган соң? Моннан нәкъ 100 ел элек Казан губерна газетасында басылып чыккан бер мәкалә белән танышыгыз әле.

ЕЛДАН ЕЛ ТҮБӘН ТӨШӘ...

Малмыж. — Безнең өяздә яшәүче татарларның, бигрәк тә Казан өязе янәшәсендәге волостьларда яшәүче халыкның, экономик хәле, былтыр ашлык уңмау аркасында, тәмам начарланды. Моңа җирле идарә органнары да җитди игътибар иттеләр... Ел саен азык-төлек, ашламалар төсендә һәм акчалата бирелә торган суудалар вакытлы чара гына булганлыктан, нәтиҗәле рәвештә ярдәм күрсәтә алмый, түләнмәгән бурычларны гына арттыра. Экономик хәл елдан-ел түбән төшә бара. Җир мәйданы аз һәм ул сөрелеп беткән. Терлек саны кимегәннән-кими, шуңа бәйле рәвештә кырларда ашламаның да соңгы эзләре югала. Элекке елларда сарык асрау киң таралган иде, хәзер ул да бөтенләй бетте диярлек. Менә шуларның барысын да искә алып, Штейнфельд һәм Батуев әфәнделәр татар кешеләренең яртысын Малмыж өязенең елга артына урнашкан буш дәүләт җирләренә күчерү яки, әгәр рөхсәт ителсә, башка берәр урынга күчерү проектын төзеделәр. Бу — безнең Малмыж өязендәге һәм татар халкы яши торган күрше районнардагы бәхетсез тормышны җайга салуда бердәнбер диярлек чара булып тора. Әлеге халыкның 2 проценты бөтенләй җирсез һәм 9 проценты атсыз крестьяннардан гыйбарәт. Һәрбер җан башына нибары 0,8 дисәтинә чәчүлек җир туры килә, ашламалар булмау һәм корылык еш кабатлануы сәбәпле бу җир халыкны берничек тә туендырып тора алмый. Өстәвенә югарыда әйтелгән урыннарда яшәүче татарларның өстәмә шөгыльләре юк, башка һөнәрләрне белмиләр...

«Волжский вестник», 1892 ел, 10(22) сентябрь. (1 октябрь).

ПАТША ЧИНОВНИКЛАРЫ КОНТРОЛЕНДӘ

Шушы көннәрдә Казан укыту округына хәбәр ителгәнчә, хөкүмәтнең махсус күрсәтмәсе буенча яңа мөселман мәктәпләрен ачу эше хәзер халык мәгарифе министрлыгы чиновниклары контроленә буйсындырылды. Шушы күрсәтмә нигезендә, хәзер мәдрәсә яки мәктәп ачарга теләгән һәрбер кеше, мөселманнарның авыл яки шәһәр җәмгыяте бу турыда урындагы халык училищелары, директорына алдан хәбәр итәргә һәм уку йортын ачу өчен рөхсәт сорарга тиеш була.

«Волжский вестник», 1892 ел, 10(22 сентябрь.

НОВОСИБИ Р С К. Бердск производство берләшмәсе «Вега» җитештерә торган заманча көнкүреш техникасы меломаннар арасында танылып өлгерде. Музыка сөючеләрне предприятие конвейерыннан төшкән яңалыклар да сөендерәчәк. Алар — 2 кассеталы «Вега РМ-252» стерео һәм мини-магнитофон «Вега М-420».

Оригиналь дизайнер карарлары яңалыкларны тагын да элегантлырак итте. Быел сатып алучылар һәр модельне 100 меңәр данә алачаклар.

РӘСЕМДӘ: ике кассеталы «Вега РМ-252» стереомагнитоласы.

(ИТАР—ТАСС фотосы).

Кич утырганда

Язмышка үч итеп

Сәгыйр бабай авыл Советына таба бара. Үзе ашыга, йөзе көләч. Шулай булмый ни, Морадыймовлар нәселе тулыланды бит: килене Хәбибҗамал икенчегә тагын ул тапты. Эх, Шәрифулла гына өйдә юк. Нәрсә эшләмәк кирәк, армиядә хезмәт итү һәркемгә мәҗбүри.

Ә менә бабай яңа туган балага исемнең иң яхшысын тапкан. Гакиль. Димәк, гакыл иясе, эшлекле. Үскәч, бәлки зур кеше — агроном, инженер, бәлки укытучы булыр. Эх, безнең заманда нәрсәләр генә булмаган. Әйдә, малай бабасының исемен еракларга алып китсен. Нигә әле аңа Сәгыйров булмаска?! (Утызынчы еллар азагында да, аннан соң да мондый хәлләр булгалый иде).

Сабыйның киләчәген күңеленнән язып бабай еракларга, бик еракларга китә. Ә бит бик күбесен алдан юраган бабай: Гакиль төрле яктан талантлы булып чыга. Ул музыканы ярата, шигырьләр яза, бик матур итеп рәсем ясый... Тик бабай бер нәрсәне алдан күрә алмаган. Хәер, баланың язмышында авыр киртә, фаҗига очрар дип кем алдан юрый алсын.

Дәһшәтле сугыш елларын Гакиль төшендә кебек кенә белә. Дүрт яшьлек бала хәтерендә өзелеп ашыйсы килү, ирләренең үле хәбәрен алган күрше хатыннарының үкереп елавы гына калган. Андыйлар авылда көннән-көн күбрәк була барды. Тиздән хәсрәт алар ишеген дә шакый. Әтиләренең хәбәрсез югалуы турында язылган хат килә. Кайчандыр бәхетле йорт әнә шулай ятим кала.

Еллар уза тора. Гакиль үсә һәм инде әнисенең булышчысы булып җитешә, хуҗалыкта эшли, маллар көтә. Буш вакытларында тирләгән тәрәзә пыяласына, ак карга, яр читендәге комга рәсемнәр ясаган ул.

Аның рәсемнәре гаҗәпкә калырдай матур, тере сыман. Ул кошны һавада очкандагы һәм яфракны җил уйнаткандагы кебек сурәтләгән.

Мәктәп елларында Гакиль стена газеталарын бизәгән, уку аңа җиңел бирелгән.

Үзләре яшәгән Әхмәт авылында өч уку елы сиздермичә дә узып киткән. Бикүле мәктәбендә үткән ике уку елы аның күңелендә якты хатирә булып калган.

Үзе яшендәге барлык балалар кебек үк Гакиль дә күп вакытын урамда уйнап үткәргән: йөгерергә, сикерергә яраткан. Әгәр кышкы салкыннарда җылы киемнәре булмавы сәбәпле, өйдә мич башында үткәрсә, яз җитү белән кояш аны урамга чакырды һәм ул да, башка иптәшләре кебек үк, яшел чирәмдә уйнады. Җир өстендә тәгәрәргә яратты, җылы кояш нурлары астында кызынды, яңа уянган җир исен иснәде.

Язның мәкерлеген кайдан белсен сабый бала. Бер көнне ул яшел үлән өстендә зәңгәр күктә йөзгән кояшка карап озак ята, бераз йокымсырап та ала, ә инде торырга теләгәч, бөтен тәне буйлап коточкыч авырту йөгерә.

Бу хәлдән чиксез курыккан анасы улын ничек җитте шулай дәвалаган һәм ул озакламый аякка баскан. Элеккечә үк кырга йөгергән, тракторчыларга, комбайнчыларга ярдәм иткән.

Хәбибҗамал балалары белән ялгыз калгач үзенең туган авылына Кошка районы Иске Фәйзуллага күченеп китә. Биредә Гакиль җиделлык мәктәпне бик яхшы билгеләргә тәмамлый. Ул вакыттагы барлык укучылар кебек үк, Гакиль дә тагын нәрсә эшләргә дип баш ватмый. Аны Пенза художество училищесы көтә. Менә аның хыяллары тормышка ашар көн җитә. Ул рәсемнәренә үзен чолгап алган дөньяның әһәмиятен һәм поэзиясен бирер. Ләкин дөнья без уйлаганча гына түгел шул, аның үз кануннары, үз карашлары бар. Гакильне дә язмыш иркәләми, ул училище урынына шифаханәгә эләгә, чире — элеккеге салкын тию зәхмәте. Диагноз җитди, арка сөяге-мие сыекчасы йөрми. Озак вакыт дәваланганнан соң аңа операция кирәклеген әйтәләр һәм ул килешә.

Алтмышынчы ел аның тормышындагы иң миһербансыз, кара ел була. Ул шифаханәгә бетон юлдан атлап соңгы тапкыр үз аяклары белән килә, соңгы тапкыр кулларың сузып юл өстендәге агачларның ботакларына үреләә, соңгы тапкыр аларның яфракларын сыйпый. Шифаханәдән аны носилкага салып алып кайталар, ә өйләренә күтәреп кертәләр. Һәм менә шушы көннән алып ул-урын өстендә. Куллары, аяклары үзенеке түгел, алар аңа буйсынмыйлар. Беренче елларда әле өмет сүнмәгән иде, ул еш кына шифаханәгә дәваланырга керде, ә аннан соң барысы да бушка гына икәнлеген, хәлне төзәтеп булмаслыгын аңлады.

Хәзер инде аның бөтен дөньясы бер бүлмәгә сыйды, ә тере табигать тик тәрәзәдән генә күренде. Ялгызлыкның коточкыч минутлары аз булмады. Иң аянычы, үз тормышың белән үзең хакимлек итә алмау иде. Аның үзенең әрнүләрен һәм бар михнәтләрен бер селтәнүдә юк итәр өчен физик мөмкинлек юк иде. Тәнендәге бер әгъзасы да аңа буйсынмады, тик мие генә эшләде.

Ул мизгелләрдә аның күкрәгендә нәрсәләр кайнаганын, йөрәген ут ялкыны чолгап алганын кем белгән соң? Аның йөрәге һәр язда (ул аның килүен бүлмә тәрәзәсенә кагылып-кагылып алган сирень ботакларын күреп кенә сиземләгән) читлектәге кошчык кебек ирекка омтылган, очардай булып типкән.

Гакиль язларын агачларның тере суы тамырларыннан кәүсәләренә, ботакларга менгәнен ишеткәндәй, аларны тоя сыман була. Ниһаять, кинодагы кебек агачларның бөреләре тула, әкрен генә кулга сылана торган нәни яфраклар ачыла һәм кояш нурлары астында учын җәя, зурая, турая. Гакиль боларны эчке тойгы белән күрә һәм дәшми кала алмый, ул бу матурлыкны кешеләргә сөйләргә тиеш. Кулы бер нәрсәне дә тота алмый, ә мие әле аңа буйсына. Димәк, эшкә керешергә кирәк.

Һәм аның йөрәгеннән шигырьләр ташып аккан елга суы сыман ургылды. Алар әле тойгыландыра, әле җан әчесен сала, теш аралаш ыңгыраштыра. Боларны язуны кемгәдер тапшыру, болай да яралы йөрәккә тоз салу булыр иде. Юк, ничек кенә булмасын үзенә язарга кирәк. Әгәр кулың карандаш тота алмаса, нәрсә эшләргә? Кул чыннан да буйсынмый, ә тешләр. Таза, яшь тешләр? Сынап карарга кирәк. Һәм ул кат-кат сынап карый һәм булдыра алганчы. Хәрефләр кәкре-бөкере, әмма үзе язган бит, укып та була үзләрен. Һәм-бу зур җиңү. Шуннан соң тренировкалар башлана. Нәтиҗә — хәйран калырлык. Тигез юллар, матур хәрефләр. Куллар белән язылмавы турында ышанасы да килми. Беренче җиңү әнә шулай яулана. Ә башында инде яңа план өлгерә.

Яза алгач, рәсем дә ясый алырмын, бәлки. Баштан өметсезлек, ә аннан соң тагын арыганчы эшләү.

Аның һава сыман җиңел рәсемнәрен актарасың һәм могҗизага гаҗәпләнәсең. Һәр рәсемдә тере, дулкынландыргыч, эзләнүчән, каядыр чакыручан рухи көч.

Гакиль инде яшь түгел. Хәзер аның шигырьләре дә дулкынландыргыч түгел, ә зирәк акыллы була баралар, аңа рәсем ясавы да кыенлаша, күзләр алдый. Әмма ул күзләрдә әле күпме ялкын, күпме тормыш, күпме яшьлек дәрте. Аларга карагач урман эчендәге тирән коега яки мәңгелек яшеренгән төпсез күк йөзенә карагандай шомланасың да, сөенәсең дә.

Г. ХӘЛИУЛЛИНА.

Г. Сәгыйров

Давылдан соң

...Айныды ир. Балаларын алып,
Күршеләрдән кайтты хатыны
Тормыш шулай — күпме котырмасын,
Һәр давылның була ахыры.
Элеккечә тормыш дәвам итә,
Элеккечә кебек һәр нәрсә.
Тик нигәдер күңел ятып елый
Сынган гөлләр белән янәшә.

⊙ ⊙ ⊙

Бөреләнеп кенә килгән сөюемнең
Ташладың син өзеп, язмыш асыл гөлен
Елый-елый күкрәгемә кыстым аны,
Бирер идем исән булса бар дөньямны.
Тергезмәде күз яшьләрем гөлкәемне,
Гөл утырттым каберенә һәр җәемне.
Еллар үтә — күңелемә керми бүтән,
Бу дөньяда ул бер генә булган икән.

БЕЛДЕРҮ

Татарстан Республикасы «Тасфир» страховой фирмасының Октябрь районы филиалы 1992 елның 1 ноябреннән «гражданнарның страховать ителгән хайваннарының үлүе турында»гы 22 номерлы формадагы актын төзүне страховой фирма филиалы хезмәткәрләре (агентлар, инспекторлар) урынга барып башкаралар дип белдерә. Әгәр хайваны үлсә страховать итүче (терлек хуҗасы) бу турыда түбәндәге телефоннар буенча страховой фирма филиалына хәбәр итәргә тиеш: 2—17—62, 2—15—65.

Моннан тыш фирма филиалы вәкиле килгәнче үлгән терлекне саклап тотарга кирәк. Страховать итүче өйдә булмаса бу эшне гаиләнең балигъ булган теләсә кайсы членына йөкләргә була.

Район администрациясе һәм халык депутатларының район Советы әтисе

МИННЕХАН МИНГАЛИМ улының

вафат булуы сәбәпле район администрациясе башлыгының беренче урынбасары Ф. М. Галимовның, туганнарының һәм якыннарының тирән кайгысын уртаклаша.

Мөхәррир урынбасары Р. З. АЙЗАТУЛЛИН.

Учредительләр: редакциянең хезмәт коллективы һәм халык депутатларының Октябрь районы Советы.

Редакциянең адресы: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. Телефоннар: мөхәррир 2—12—1 2—22—81; мөхәррир урынбасары һәм Советлар тормышы бүлеге 2—10—44, рус теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—14—16, чуваш теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—15—63; авыл хуҗалыгы бүлеге 2—10—44; яңалыклар һәм промышленность бүлеге 2—22—51, җаваплы секретарь, хатлар, массал белән эшләү, радиотапшырулар бүлеге, бухгалтерия һәм реклама бүлеге 2—18—67; фотокорреспондент 2—15—63

Газетаның басылу сыйфаты турында типография директорына түбәндәге телефон белән мөрәҗәгать итәргә: 2-10-54.

Газетаны Фидания ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Нина ТОЛМАЧЕВА верстка ясады. Наташа ЛУКОЯНОВА басты. Корректор — Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Күләме — 1 басма табак.

Газетада язмалары басылган авторланың фикерләре бу әле редакция фикердигән сүз түгел.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Татарстан Республикасы информация һәм матбугат Министрлыгының Норлат-Октябрь типографиясе.

Тираж 3751.

Заказ 145.